

تهران	شیراز	مشهد	اصفهان	تبریز	غروب آفتاب
14	8	1	17	0	۱۷:۰۷
2					اذان مغرب
					۱۷:۴۶
					نیمه شب شرعی
					۲۳:۰۵
اصفهان	شیراز	مشهد	اصفهان	تبریز	اذان صبح
14	8	1	17	0	۵:۰۴
2					طلوع آفتاب
					۶:۳۰
					اذان ظهر
					۱۱:۴۸

زندگی به روایت درها

ندا اظهري
n.azhari@fdn.ir

«نگار در و دیوار با انسان حرف می‌زند». این ضرب‌المثل معروف بین ما ایرانی‌ها کاربرد زیادی دارد و وقتی حسن نوستالژی افراد به اصطلاح گل می‌کند، آن را استفاده می‌کنند. درها اما مقوله‌شسان با بقیه فرق می‌کند. در، سرآغاز همه چیز است؛ دروازه ورود به خانه‌ای که شاید تمام امید یک فرد در آن باشد و آغاز اتفاقات خوب زندگی‌اش. این روزها که فناوری از انسان پیشی گرفته، نوسازی به همه چیز رخنه کرده و تقریباً محیط اطراف انسان‌ها نیز رنگ و بوی تازگی به خود گرفته است، اما با وجود این، هنوز هم می‌توان ردپایی از گذشته را در لابه‌لای صفحه‌های خاک گرفته این شهر بی‌سر و سامان یافت. اگر در کوچه پس‌کوچه‌ها و محله‌های قدیمی شهر که هنوز بافت قدیمی خود را تا حد زیادی حفظ کرده، قدم بزنید و اگر کمی ریزبین باشید به‌طور قطع می‌توانید نشانه‌هایی از سال‌های دور را مشاهده کنید. درهای قدیمی با وجود کهنه شدن، هنوز زیبایی خیره‌کننده‌ای دارند. اما ساختمان‌های نوساز سر به فلک کشیده هر روز مانند قارچ سبز می‌شوند. یکی از این بافت‌های قدیمی، خیابان جمهوری است که در میان پاساژهای تجاری متعدد، هنوز سازه‌های سال‌ها قبل خود را حفظ کرده است؛ البته شاید این سازه‌ها حالا دیگر ایست قبل را نداشته و در گوشه‌های طردشده افتاده باشند، ولی هنوز دیدن‌شان، آدمی را به روزهای گذشته می‌برد و خاطراتی که می‌توان از آن نتیجه گرفت چقدر زود به امروز رسیده‌اند. کوچه‌های قدیمی، منیریه و منطقه بازار به دلیل قدمتی که دارند، مملو از بافت‌های کهنی هستند که درهای قدیمی گاه روی دیوارهای ترک‌خورده آن نشسته‌اند.

یادم می‌آید چند وقت پیش عکسی از یک در قدیمی در یکی از کوچه‌های خیابان جمهوری گرفتم؛ دری در کوچه‌ای مهجور که شاید بارها بی‌اعتنا به آن از کنارش گذشته بودم، ولی این بار گویی نگاه من و دوربینم را ربود. عکس زیبایی از آب درآمد. با توجه به قدیمی بودن در، اما زیبایی و رنگ‌بندی چشم‌نوازی در آن به کار رفته بود که حواس آدم را قلقلک می‌داد. همه چیز این عکس خوب بود، اما در این میان، چیزی که توی ذوق می‌زد، نودانی قدیمی بود که در انتهای اتصال به زمین به لوله‌ای پلاستیکی ختم می‌شد و معماری را زیر سوال می‌برد.

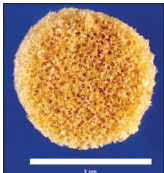
با اینکه لذت تماشای درها و سازه‌های قدیمی را نمی‌توان نادیده گرفت، اما نو و به‌روز شدن بناها هم غیرقابل انقضاست. طبیعتاً با پیشرفت فناوری در همه زمینه‌ها، میل آدمی به تازگی، او را به نو شدن در همه زمینه‌ها سوق می‌دهد. زندگی و کار در سازه‌های جدید و امروزی نیز جزء جدایی‌ناپذیر شرایط امروز است. اما چیزی که در این میان اهمیت دارد، حفظ ردپایی از این خاطرات در دل تازه‌های امروز است. هنوز هم می‌توان در برج‌های سر به فلک‌کشیده به دنبال در و پنجره‌های چوبی و قدیمی که با صدای قق‌ق‌ق باز و بسته می‌شوند، بود. به نوعی، با یک تصمیم درست و مهندسی، می‌توان با استفاده از آخرین فناوری‌ها، دفتر خاطرات را هم توری کرد؛ چراکه هنوز هم گذشته از زندگی سرشار است.

فراسو

۹ ساعت دور از خانواده

فرهنگستان طبق گزارش‌های اخیر نوجوانان ساعات زیادی از روز خود را به تماشای تلویزیون و انواع فیلم‌ها و ویدئوها، بازی‌های ویدئویی، گوش کردن به موسیقی و گشت زدن در شبکه‌های اجتماعی اختصاص می‌دهند. آمارها بسیار نگران‌کننده است به طوری که در آمریکا، نوجوانان حدود ۹ ساعت از روز خود را سرگرم کار با رسانه‌های جمعی و شبکه‌های اجتماعی هستند. ۹ ساعت کار با رسانه‌های جمعی شاید در ظاهر اندک به نظر برسد ولی وقتی آن را با خیلی از فعالیت‌های روزمره مقایسه می‌کنیم، متوجه می‌شویم که این زمان حتی از تعداد ساعات خواب نوجوانان و ارتباط آنها با والدین و دوستان‌شان نیز بیشتر است. به گزارش سی‌ان‌ان، این تعداد ساعت کار با رسانه‌های جمعی و شبکه‌های اجتماعی در افراد ۸ تا ۱۲ سال حدود ۶ ساعت است. محققان با مطالعه روی ۲۶۰۰ نوجوان ۸ تا ۱۸ سال دریافتند که با توجه به رواج استفاده از گوشی‌های هوشمند و تبلت‌ها، گرایش به تلویزیون و گوش کردن به موسیقی بین نوجوانان از جایگاه بالایی برخوردار است.

تلاش ایرانی برای افزایش مقاومت پلیمرها

محققی از دانشگاه صنعتی سهند تبریز موفق به ساخت نمونه‌های آزمایشگاهی پلیمری شده که مقاومت به ضربه آن به دلیل وجود نانوذرات افزایش یافته است. نتایج این طرح در صورت دستیابی به تولید انبوه می‌تواند در صنایع مختلف از جمله خودروسازی، پزشکی و الکترونیک قابل کاربرد باشد. به گزارش «ایستنا»، پلی‌پروپیلن یکی از پرکاربردترین مواد پلیمری است که به طور وسیع در زمینه‌های مختلف مهندسی و غیرمهندسی مورد استفاده قرار می‌گیرد. با این حال، این ماده دارای ضعف‌هایی است که گستره کاربری آن را محدود می‌سازد. شکنندگی تحت بارهای ضربه‌ای مهم‌ترین

آزمایشگاه

ضعف پلی‌پروپیلن است. این ماده تحت بارهای ضربه در دمای محیط و همچنین در دماهای پایین‌تر از دمای محیط به صورت کاملاً ترد می‌شکند. هدف اصلی از انجام این کار تحقیقاتی اصلاح و بهبود خواص مکانیکی پلی‌پروپیلن بوده است. مجید مهرابی مزیدی دانشجوی دکتری مهندسی پلیمر و محقق این طرح گفت: «در این طرح از یک فاز لاستیکی به همراه نانوذرات کربنات کلسیم، برای بهبود همزمان مقاومت در برابر ضربه و سفتی ماتریس پلی‌پروپیلن استفاده شد». این تحقیقات حاصل تلاش‌های مزیدی از دانشگاه صنعتی تبریز و امید مومن و ندا جهانبگری از دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز بوده است.

نقطه سر خط

همکاری برای ساخت واکسن ذات‌الریه

فرهنگستان | کمپانی داروسازی جهانی Pfizer با همکاری موسسه Biovac آفریقای جنوبی قرار است واکسنی برای نجات جان نوزادان مبتلا به ذات‌الریه تولید کنند. طبق آمارهای ارائه شده از سوی سازمان بهداشت جهانی، ذات‌الریه مهم‌ترین عامل عفونی مرگ‌ومیر میان کودکان دنیا به شمار می‌رود و در این میان، ۱۵ درصد مرگ‌ومیر کودکان در سنین زیر پنج سال اتفاق می‌افتد. به گزارش «رویترز»، ساخت واکسن ذات‌الریه به تنهایی بیش از ۴۰ درصد بوجه آفریقای جنوبی را به خود اختصاص می‌دهد. نوزادان برای مصون ماندن از ابتلا به ذات‌الریه به سه دز از این واکسن نیاز خواهند داشت و دولت آفریقای جنوبی تاکنون بوجه لازم برای ساخت یک دز از این واکسن را تأمین کرده است. این کشور برای مبارزه با این بیماری سالانه به بیش از ۲۵ میلیون دز واکسن ذات‌الریه نیاز دارد. انتظار می‌رود تا سال ۲۰۲۰، موسسه Biovac بتواند حدود یک میلیون کودک آفریقای جنوبی را با سه میلیون دز از این واکسن ایمن کند. در سال ۲۰۱۳، حدود ۹۳۵ هزار کودک زیر پنج سال بر اثر ابتلا به ذات‌الریه جان باختند.

از روی دیوار به روایت فرهنگستان

رضا شفیع‌جم از آن خاطر‌بازهای اینستاگرام محسوب می‌شود و هر از گاهی عکس‌های زیر خاکی رو می‌کند. او باز هم یک عکس قدیمی رو کرده و زیر آن نوشته است: «عکسی نابود که دوستی برام فرستاده. سوم هنرستان گرافیک، چچوری روتوش کنم حالا اینو». یکی از دنبال‌کنندگان نوشته است: «خیلی باحاله. بدون روتوش حکم عتیقه داره. ولش کنین قیمتی‌تره». البته بیشتر کامنت‌ها در ژانر «همه چی زیر سر فتوشاپ است» قرار می‌گیرد. گفته می‌شود در اواخر قرن بیستم تعدادی از انسان‌ها به دنبال این نظریه رفته‌اند که هر آنچه تصویر است، کار دست فتوشاپ است. یکی از این دنبال‌کنندگان نوشته است: «من عکاسم، کارم فتوشاپه، خواستین بدین ردیفش کنم آقا رضا». آن یکی به مساله دیگری اشاره کرده است: «ماشالله سوم دبیرستان مردی بودی برای خودتون». دنبال‌کننده دیگری یاد روزگار مدرسه افتاده و نوشته است: «قیافت اینچا چون میده باهاش یک تاتر دبیرستانی قوی رو صحنه بپره آدم». کاربرجان احتمالاً به این فکر کرده است که اگر شفیع‌جم را در دوران مدرسه در گروه تئاتر‌شان داشتند، دیگر نیازی نبود که با مازیک و پنبه برای او ریش و سیبل بگذارند. یکی هم کاسه داغ‌تر از آش شده و گیر داده به دوستی که این عکس را به شفیع‌جم داده است: «این دوستون خیلی در نگهداری عکس‌های قدیمی موفقه واقعاً».

روی خط سلامتی

بحران نوشیدنی‌های قندی برای قلب

تحقیق ۱۲ ساله محققان سوئدی درباره تأثیر مصرف روزانه نوشابه روی ۴۲ هزار مرد میانسال و گزارش مرگ ۵۰۹ نفر از آنها بر اثر نارسایی قلبی جنجال‌برانگیز شد

فرهنگستان | کمتر کسی است که از ضرر و زیان نوشابه بی‌اطلاع باشد، با این حال همچنان این نوشیدنی وسوسه‌برانگیز از جمله پرفرودارترین نوشیدنی‌های شیرین محسوب می‌شود. «دبلی‌میل» در گزارش اخیر خود بار دیگر درباره مصرف نوشابه هشدار داده است. طبق این خبر مصرف حتی یک قوطی نوشابه، مانند کوکاکولا، در روز تا ۲۰ درصد خطر ابتلا به نارسایی قلبی را افزایش می‌دهد. محققان سوئدی موسسه «کارولینسکا» در استکهلم، ۲۲ هزار مرد میانسال را جامعه آماری این تحقیق قرار داده و نتایج این تحقیق را در مجله پزشکی «قلب» منتشر کرده‌اند. طبق این تحقیق تنها مصرف ۲۰۰ میلی‌لیتر نوشابه در روز خطر نارسایی قلبی را تا ۲۳ درصد افزایش می‌دهد و شکر موجود در این نوشابه‌ها یکی از علل این نقصان است. در این تحقیق تأثیرات مصرف نوشابه‌های گازدار، صیفی‌های شیرینی همچون کدو و نوشیدنی‌های قندی که با شکر و شیرین‌کننده‌های مصنوعی شیرین شده‌اند، مانند انواع آمپوه‌های طبیعی مورد بررسی قرار گرفته و براساس نتایج این تحقیق قندها یکی از مشکلات جدی سلامتی محسوب می‌شوند. طبق نظر متخصصان تغذیه کمیته علمی-مشورتی دولت بریتانیا، که در تابستان امسال اعلام شد، هر فرد بزرگسال روزانه مجاز به مصرف بیش از ۳۰ گرم قند در روز (یعنی چیزی حدود هفت قاشق چای‌خوری شکر) نیست. هر ۳۳۰ میلی‌لیتر کوکاکولا ۳۵ گرم شکر دارد که این میزان بیش از اندازه مجاز روزانه است. پیش از این نیز کارشناسان تغذیه اعلام کرده بودند که مصرف نوشیدنی‌های شیرین با تغییرات فشار خون، دیابت و سکتته مغزی مرتبط است. اما محققان سوئدی، در مجله پزشکی «قلب» نوشته‌اند: «این اولین بار است که به ارتباط میان مصرف شکر با نارسایی قلبی اشاره می‌شود. نارسایی قلب عموماً پس از حمله قلبی و به دلیل عدم پمپاژ کافی خون به سراسر بدن اتفاق می‌افتد و اثر مخرب نارسایی قلب بر طول عمر هر فرد بیش از سرطان‌ها است.» تیم تحقیقاتی مورد بحث طی ۱۲ سال هر ساله به‌طور دقیق مواد غذایی و نوشیدنی مورد مصرف ۴۲ هزار و ۴۰۰ مرد را در گروه‌های سنی بین ۲۵ تا ۷۹ ساله مورد پیگیری و مطالعه قرار دادند. در این زمان، سه‌هزار و ۶۰۴ مورد با نارسایی قلبی مواجه شده و از این تعداد ۵۰۹ نفر بر اثر این نارسایی درگذشته‌اند. این افراد در زندگی معمول خود روزانه دو وعده نوشیدنی‌های شیرین مصرف می‌کرده‌اند. محققان این پروژه تحقیقاتی تأکید کرده‌اند این مطالعه تنها روی مردان میانسال انجام نشده و ممکن است گروه‌های سنی جوان‌تر و زنان را دربرگیرد. این یافته‌ها می‌تواند استراتژی‌های پیشگیری از نارسایی قلبی را تغییر دهد. براساس این نتایج، مناسب‌ترین استراتژی برای پیشگیری از نارسایی قلبی در دسترس نبودن نوشیدنی‌های شیرین حتی برای مصرف گاه به‌گاه و دیر به دیر است. همچنین رنگ خطری نواخته شده تا دولت‌ها از شرکت‌های تولید نوشیدنی‌ها بخواهند از شکر کمتری استفاده کنند.

این مطالعه شش‌ماهه دوشنبه در یک برنامه پزشکی تلویزیونی با حضور فرانچسکو کاپوکیو، از دانشگاه انگلیسی «واریک» شد. کاپوکیو در این برنامه گفت: «نتایج حاصل از این مطالعه برای کسانی که در سطح جهانی به مطالعه در زمینه بیماری‌های قلبی عروقی می‌پردازند، تعجب‌آور نیست. مصرف نوشیدنی‌های شیرین علاوه بر نارسایی قلبی به افزایش وزن و دیابت نیز کمک می‌کند.» طبق یادداشت استادان اسپانیایی، میگل مارتینز گونزالس و میگوئل رویز کتلا، در مجله «قلب»، مصرف نوشیدنی‌های شیرین با چاقی، دیابت نوع دوم و نارسایی قلبی در ارتباط است. گاوین پارتینتن، مدیرکل انجمن نوشابه بریتانیا نیز نسبت به این تحقیقات واکنش نشان داد و گفت: «نویسندگان این مطالعه مشاهدات محدودی داشته‌اند و این رابطه علت و معلولی را نمی‌توان به منزله یک نتیجه قطعی برشمرد. از جمله عوامل کلیدی که منجر به نارسایی قلبی می‌شود فشار خون بالاست که در نتیجه نداشتن رژیم غذایی سالم و تحرک و ورزش نکردن حاصل می‌شود. باید رژیم غذایی متعادل داشت و تمرکز مداوم روی یک عامل غیرمفید عملکردی نداشت.»

طرح روز

علی جهانشاهی
برونده سنگین بابک زنجانی

عکس خانه

کاو کوچولو

این ماهی کوچولو یکی از اعضای خانواده گاماهیان است. گاماهیان با دو هزار گونه در بیش از ۲۰۰ جنس یکی از بزرگ‌ترین خانواده‌های آبزیان به شمار می‌روند. اغلب آنها به‌طور معمول کوچک‌تر از ۱۰ سانتی‌متر هستند. گاماهیان موجودات چابک با چشم‌هایی به اصطلاح چراغی هستند که به دلیل سرعت بالا و جنه کوچکی که دارند عکس گرفتن از آنها کار دشواری به نظر می‌رسد. این عکس را اتریک سالاد در آب‌های جمهوری پالاتو (کشور جزیره‌ای در اقیانوس آرام و قاره اقیانوسیه) ضمن یک پروژه عکاسی با موضوع ذخایر دریایی و نجات اکوسیستم گرفته و نشنال‌جئوگرافیک آن را منتشر کرده است.

عکس، نشنال‌جئوگرافیک/اترک سالاد